

На основу члана 16., члана 61. став 1. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02),члана 6. Став 1. и члана 14. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 2/04), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК
О МЕДИЦИНСКОЈ СЛУЖБИ НА АЕРОДРОМУ

- Интегрални текст -

(Службени гласник БиХ, број: 47/07 и 20/11)

ДИО ПРВИ - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописује се организација, стручно особље и технички услови за рад медицинске службе на аеродрому отвореном за јавни саобраћај, летишту и хелидрому, као и основни послови за вријеме редовног одвијања ваздушног саобраћаја и у ванредним ситуацијама на аеродрому.

Члан 2.

(Појмови)

Појмови који се употребљавају у овом Правилнику имају следеће значење:

- a) *Аеродром*, је одређена површина на копну или води (укључујући објекте, инсталације и опрему) намијењен за кориштење у цијелости или дијелом за долазак, одлазак и кретање ваздухоплова на земљи.
- b) *Ваздушна лука*, је аеродром или дио аеродрома оспособљен и отворен за јавни ваздушни саобраћај.
- c) *Хелидром*, је аеродром или одређено подручје на објекту искључиво намијењено дјелимично или потпуно за долазак, одлазак и кретање хеликоптера на земљи.
- d) *Летилиште*, је одређен простор на земљи (укључујући објекте, опрему и инсталације) намијењен за полијетање, слијетање, кретање по земљи, и смјештај летјелица, опреме и особља ради провођења спортских, привредних и других ваздухопловних активности.
- e) *Спашавање*, је пружање помоћи посади и путницима ваздухоплова који је претрпио несрећу и особама на земљи настрадалим несрећом ваздухоплова.
- f) *Медицинска служба*, је интегрални дио аеродромских служби на аеродрому, намијењена за пружање хитне помоћи у редовном одвијању промета и учешће у спашавању у ванредним ситуацијама на аеродрому.
- g) *Редован јавни ваздушни саобраћај*, је превоз путника и ствари у домаћем или међународном саобраћају који је под једнаким условима доступан сваком, а који се обавља на унапријед утврђеним линијама, по утврђеном реду летења.
- h) *Несрећа*, је догађај повезан са операцијама ваздухоплова који се десио од момента укрцавања путника у ваздухоплов са намјером превоза, до момента искрцавања истих, и у којем је особа фатално или тешко повријеђена, или у којем је ваздухоплов претрпио оштећења или лом структуре, или већа оштећења имовине треће особе.
- i) *Тријаж*, је подјела повријеђених у ванредној ситуацији према природи и тежини њихових повреда.

Члан 3.

(Улога)

Улога медицинске службе на аеродрому:

- 1) за вријеме редовног одвијања ваздушног саобраћаја на аеродрому:
 - a) пружање хитне медицинске помоћи;
 - b) транспорт пацијента, зависно од потребе, до најближе медицинске установе
- 2) у ванредним ситуацијама на аеродрому:
 - a) тријаж унесрећених;
 - b) пружање прве помоћи повријеђеним;
 - c) медицинска брига о повријеђеним;
 - d) транспорт повријеђених до најближе медицинске установе.

Члан 4.

(Обавезе оператора аеродрома)

- 1) Оператор аеродрома дужан је да организује медицинску службу на аеродрому, како за потребе у вријеме редовног одвијања саобраћаја, тако и за случај ванредних ситуација.
- 2) Организација службе мора бити усклађена са обимом ваздушног саобраћаја, условима рада, и временом отворености аеродрома.
- 3) Медицинску службу на аеродрому оператор аеродрома организује ангажовањем:
 - a) стручног медицинског особља запосленог у његовом органском саставу,
 - b) медицинске установе или појединаца за пружање услуга са којим се односи пружања услуга регулишу уговором.
- 4) Условe рада службе одређује и обезбјеђује оператор аеродрома и одговоран је за њен оперативан рад.

ДИО ДРУГИ - ОРГАНИЗАЦИЈА МЕДИЦИНСКЕ СЛУЖБЕ У ВАЗДУШНОЈ ЛУЦИ

Члан 5.

(Број и састав стручног особља)

Број и састав медицинског особља на ваздушној луци одређује се зависно од обима ваздушног саобраћаја према следећем:

- a) У ваздушној луци са годишњим саобраћајем преко 400.000 путника мора се обезбиједити присуство једног доктора и једног медицинског техничара за вријеме док је ваздушна лука отворена за јавни саобраћај;
- b) У ваздушној луци са годишњим прометом до 400.000 путника мора се обезбиједити присуство једног доктора и једног медицинског техничара који ће се, по распореду доктора, наизмјенично смјењивати зависно од врсте и обима ваздушног саобраћаја, с тим што, доктор мора бити присутан у вријеме полијетања и слијетања ваздухоплова.

Члан 6.

(Просторије за рад медицинске службе)

- (1) Оператор аеродрома, за рад медицинске службе у ваздушној луци, дужан је обезбиједити посебну просторију за амбуланту прве помоћи.
- (2) Амбуланта прве помоћи у ваздушној луци са годишњим прометом преко 100.000 путника мора имати чекаоницу и одговарајућу просторију за преглед.
- (3) Амбуланта прве помоћи у ваздушној луци са годишњим прометом мањим од 100.000 путника мора имати одговарајућу просторију за преглед.
- (4) Просторије амбуланте не могу се налазити на ваздушној страни (Airside) ваздушне луке.
- (5) Просторије амбуланте морају се означити видљивим знацима, а ако се налазе ван пристанишне зграде, потребно је поставити адекватно обавјештење на видном мјесту о њеном положају.

Члан 7.

(Средства везе)

Оператор аеродрома дужан је обезбиједити медицинској служби сталну телефонску и радио везу са спасилачко - ватрогасном службом, службом контроле летења и медицинским установама на терену.

Члан 8.

(Опрема за амбуланту прве помоћи)

- (1) Амбуланта прве помоћи у ваздушној луци мора бити опремљена минимално намјештајем и медицинском опремом за пружање хитне медицинске помоћи.
 - а) Намјештај подразумева: писаћи радни сто, двије столице, столицу на завртањ, лежај за преглед, степенице, параван, чивилук, сточић за инструменте, столицу на точковима, ормарић за лијекове, сталак за инфузију и канта за медицински отпад;
 - б) медицинска опрема обухвата адекватну опрему за ефикасно пружање хитне медицинске помоћи и транспорт до најближе медицинске установе.

Члан 9.

(Санитетска возила и допунска опрема)

- (1) Амбуланта прве помоћи из става 2. члана 6. овог Правилника мора располагати са два санитетска возила и 25 носила са по два чаршафа и једним ћебетом за ванредне ситуације.
- (2) Амбуланта прве помоћи из става 3. члана 6. овог Правилника мора располагати са једним санитетским возилом и 15 носила са по два чаршафа и једним ћебетом за ванредне ситуације.
- (3) Санитетско возило мора бити опремљено адекватном техничком опремом и снабђено лијековима за ефикасно пружање хитне медицинске помоћи и транспорт до најближе медицинске установе.
- (4) Медицинско особље које се ангажује у редовним и ванредним ситуацијама мора имати адекватну медицинску опрему и одјећу за рад дању и ноћу у свим метеоролошким условима.

Члан 10.

(Рад службе за вријеме ван отворености ваздушне луке)

- (1) У ваздушној луци за вријеме ван отворености односно у вријеме трајања дежурства, мора се обезбиједити присуство једног медицинског техничара, који мора располагати и једним санитетским возилом.

(2) Ваздушна лука на којој се ван времена отворености обављају послови прихвата и отпреме ваздухоплова мора обезбиједити особље службе прве помоћи и средства која одговарају таквој врсти превоза.

ДИО ТРЕЋИ - ОРГАНИЗАЦИЈА МЕДИЦИНСКЕ СЛУЖБЕ НА ЛЕТИЛИШТУ И ХЕЛИДРОМУ

Члан 11.

(Стручно особље на летилишту и хелидрому)

(1) На летилишту и хелидрому, ако се проводи интензивна летачка активност, потребно је присуство медицинског техничара за вријеме одвијања летачке активности.

(2) На летилишту и хелидрому, ако се проводи летачка активност мањег интензитета, потребно је присуство особе оспособљене за пружање прве помоћи за вријеме одвијања летачке активности.

Члан 12.

(Амбуланта прве помоћи на летилишту и хелидрому)

(1) Ако се на летилишту и хелидрому организује амбуланта, због потреба школског центра или интензивних активности, оператор летилишта и хелидрома дужан је обезбиједити подобну просторију за амбуланту.

(2) Амбуланта прве помоћи из става 1. овог члана мора бити опремљена минимално следећим:

а) намјештај: столица, лежај за прегледе, параван, чивилук, носила;

б) медицинска опрема: адекватну опрему за ефикасно пружање хитне медицинске помоћи и транспорт до најближе медицинске установе

(3) Медицинска опрема из става 2. овог члана мора се користити искључиво за пружање прве помоћи, мора бити смјештена у амбуланти прве помоћи на начин који обезбјеђује њену функционалну употребу.

Члан 13.

(Санитетско возило и допунска опрема)

Амбуланта прве помоћи на летилишту и хелидрому, мора имати санитетско возило или одговарајуће возило за превоз повријеђених, са двоја носила, по два чаршафа и једним ћебетом.

Члан 14.

(Минимална медицинска опрема на летилишту и хелидрому)

1) Медицинска опрема на летилишту и хелидрому минимално треба да садржи:

а) апотеку за прву помоћ која посједује маказе краће, маказе дуге, крамерову шину, завојни и потрошни материјал, алкохол, бензин, вату, газу, фластере, гумене рукавице;

б) једна носила;

с) два покривача.

2) Медицинска опрема за вријеме летења се мора налазити у возилу са спасилачком опремом, уколико летилиште и хелидром не располаже посебним возилом, односно на заштићеном и обезбијеђеном мјесту.

3) Садржај кутије апотеке прве помоћи мора се контролисати најмање једном годишње.

4) Провјерена и комплетирана кутија прве помоћи треба бити запечаћена.

5) За обимније медицинске услуге летилиште и хелидром се треба ослањати на локалне медицинске установе.

Члан 15.

(Манифестације и такмичења)

На аеродрому за вријеме одржавања регионалних и међународних ваздухопловних спортских такмичења и манифестација мора се обезбиједити присуство једног доктора и једног медицинског техничара са санитарским возилом и опремом.

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОСЛОВИ МЕДИЦИНСКЕ СЛУЖБЕ

Члан 16.

(Послови медицинске службе код редовног одвијања саобраћаја)

- (1) Медицинска служба у ваздушној луци код редовног одвијања саобраћаја, на захтјев путника, члана посаде ваздухоплова или друге особе која се нађе на аеродрому, мора да пружи прву помоћ.
- (2) Медицинска служба обавља интервенције само ради пружања хитне помоћи као и превоз до медицинске установе.
- (3) Медицинска служба је дужна да, послије пружања прве помоћи, обољелу или повријеђену особу, по потреби, превезе до одговарајуће медицинске установе, те да у упутство за медицинску установу назначи врсту пружене помоћи.
- (4) Ако прву помоћ затражи путник у транзиту, чије је здравствено стање такво да се оно даљим летењем може погоршати, служба је дужна да о томе упозори обољелог путника, а ако путник ипак жели да настави лет на свој ризик, служба је дужна то констатовати у амбулантном дневнику и о томе писмено обавијестити вођу ваздухоплова.

Члан 17.

(Послови медицинске службе у ванредним ситуацијама)

- 1) У ванредним ситуацијама у ваздушној луци, медицинска служба поступа у складу са Планом у ванредним ситуацијама у ваздушној луци (Airport Emergency Plan), кога израђује оператор аеродрома.
- 2) Особље медицинске службе које обавља послове у ваздушној луци мора у потпуности познавати план у ванредним ситуацијама, а посебно дијелове плана који се односи на поступке и радње које мора извршавати ова служба.
- 3) У случају несреће ваздухоплова, медицинска служба у ваздушном пристаништу дужна је да пружи прву помоћ озлијеђенима, да разврста озлијеђене по тежини озледа и да пружи медицинско збрињавање у намјери да:
 - a) спаси што је више могуће људских живота утврђивањем и стабилизовањем тежих озледа људи чији животи могу бити у опасности без тренутне обраде;
 - b) олакшава стање мање озлијеђенима и пружа прву помоћ;
 - c) организује превоз озлијеђених до медицинске установе.
- 4) За дјелотворно спашавање у ваздухопловној несрећи, у којем случају особље мора бити оспособљено да брзо стигне на мјесто несреће и дјелује у складу са планом најважнији фактори су:
 - a) увјежбаност;
 - b) ефикасност опреме;
 - c) брзина интервенције службе.
- 5) Обично дежурно особље није довољно у случају великог броја озлијеђених, па је потребно унапријед планирати и договорити са оближњом медицинском установом (болница и дом здравља) помоћ у особљу, опреми и возилима за превоз озлијеђених.

Члан 18.

(Стручно обучавање и вјежбе)

- (1) За стручну оспособљеност особља које пружа прву помоћ на аеродрому одговоран је оператор аеродрома, односно медицинска установа која обавља те услуге, зависно како је организована служба.
- (2) Заједничка обука за увјежбавање поступака у ванредним ситуацијама проводи се по плану провођења вјежби оператора аеродрома.
- (3) Особље које обавља послове медицинске службе на аеродрому дужно је учествовати на овим вјежбама.

Члан 19.

(Инспекцијски надзор)

- 1) Инспекцијски надзор над радом медицинске службе проводе овлаштени ваздухопловни инспектори Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине.
- 2) Оператор аеродрома дужан је инспекторима омогућити несметан приступ свим просторијама, опреми, средствима и документацији која се односи на рад ове службе.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

(Оперативне наредбе генералног директора ВНДСА)

- 1) Генерални директор БХДЦА може Оперативним наредбама ограничити употребу овога Правилника или одредити посебне и допунске услове у примјени овог Правилника, уколико то буду захтијевале одредбе прописа БиХ и ентитета, као и уколико то буде произишло из захтјева регулативе ИСАО, ИАТА, ЕАСА и други.
- 2) Оперативна наредба садржи:
 - a) разлог издавања;
 - b) примјењивост и дужину трајања;
 - c) радње и поступке које треба предузети.

Члан 21.

(Престанак важења раније објављеног Правилника)

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о служби хитне помоћи на аеродрому ("Службени лист СФРЈ", бр. 57/78).

Члан 22.

(Остале обавезе)

За све појединости које нису утврђене овим Правилником примјењиваће се стандарди и пракса ИАТА, ИСАО, ЕАСА, и домаћи регулаторни прописи који се односе на ову област.

Члан 23.

(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02-2-468-1/07
29. маја 2007. године
Сарајево

Генерални директор
Ђорђе Ратковица, с. р.